

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Beeks Buiten te Prinsenbeek

Opdrachtgever	Compositie 5 stedenbouw Boschstraat 35 - 37 4811 GB Breda
Rapportnummer	12196.001
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	16 juni 2020
Vestiging	Zuid-Holland Max Euwelaan 21-29 3062 MA Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	C. van Tuijl, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. A.N. de Keijzer
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	5
	4.1 Zorgplicht	5
	4.2 Soortenbescherming	5
	4.3 Gebiedenbescherming	6
	4.4 Houtopstanden	7
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	8
	5.1 Vogels	8
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	13
	5.6 Vaatplanten	14
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	15
	6.1 Broedvogels	15
	6.2 Vleermuizen	16
	6.3 Kleine marterachtigen en steenmarter	16
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	17
	6.5 Grote modderkruiper	17
	6.6 Algemene vissen	17
	6.7 Overige soort(groep)en	18
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	19
	7.1 Natura 2000	19
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	20
8	HOUTOPSTANDEN	22
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	23

Bijlage 1	fotomateriaal adressen
Bijlage 2	fotomateriaal omgeving Beeks Buiten
Bijlage 3	toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 4	verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Compositie 5 stedenbouw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming voor de wijk Beeks Buiten te Prinsenbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en bijbehorende bestemmingsplanwijzigingen en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

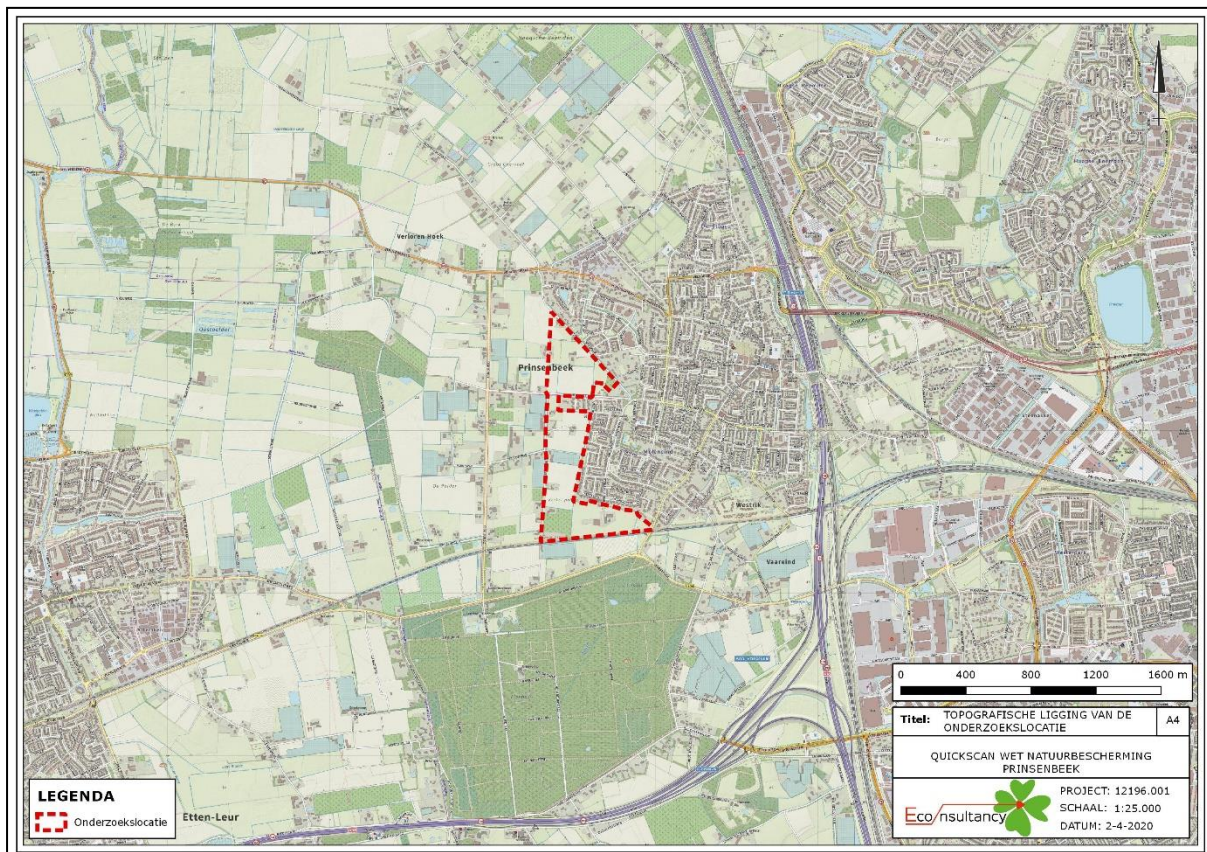
Voor de bestemmingsplanprocedure is van belang in kaart te brengen welke beschermde soorten aanwezig kunnen zijn op de onderzoekslocatie en wat de impact van de herontwikkeling is op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde soorten.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

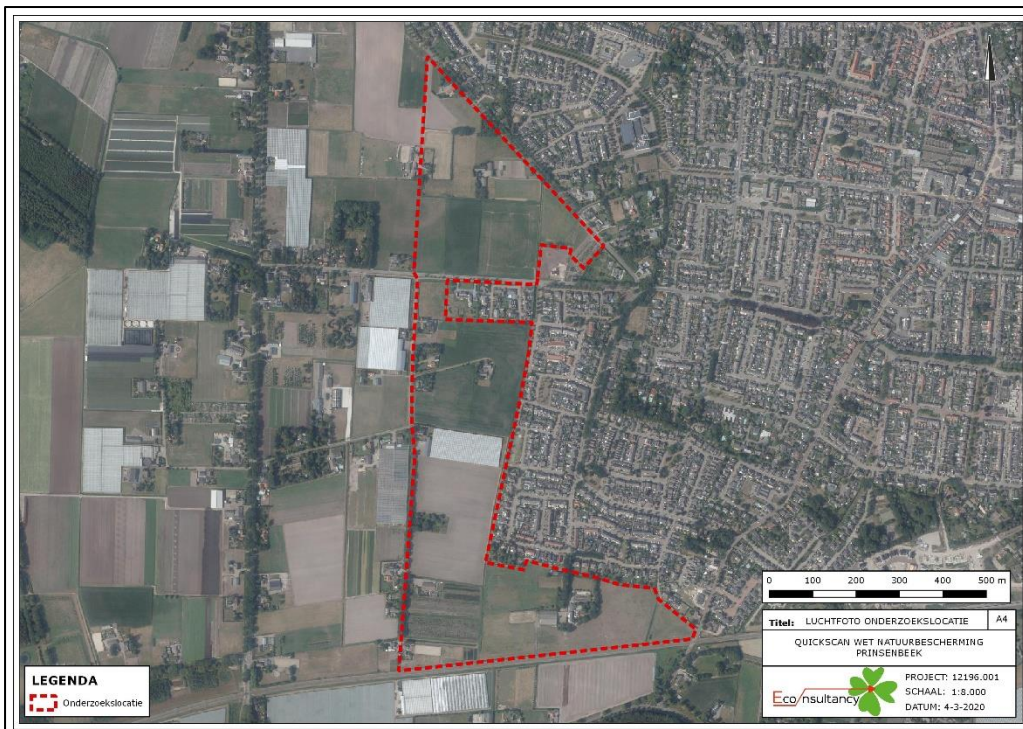
De onderzoekslocatie (± 40 ha) beslaat meerdere percelen en betreft de beoogde toekomstige nieuwbouwlocatie 'Beeks Buiten', circa 1 kilometer ten westen van de kern van Prinsenbeek. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een landelijk gebied, direct begrenst aan de zuid/westzijde van de plaats Prinsenbeek. De onderzoekslocatie bestaat veelal uit percelen die in agrarisch gebruik zijn. Verspreid over de onderzoekslocatie zijn bebouwde kavels aanwezig. De bebouwde kavels worden gebruikt als woonerven en kleinschalige agrarische bedrijven. De aanwezige landschappelijke elementen bestaan bijvoorbeeld uit bomenlanen (langs de Krekelweg, aan de Neelstraat), sloten of verruigde percelen. Ten westen van de onderzoekslocatie ligt het buitengebied van Prinsenbeek met verschillende agrarische bedrijven, ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt de spoorbaan Breda – Roosendaal. Op enkele honderd meter ten zuiden van de onderzoekslocatie, ligt het natuurgebied: Liesbosch.

In bijlage 1 wordt per bebouwde kavel een korte, gedetailleerde, omschrijving gegeven met bijbehorende foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek. Aanvullend beeldmateriaal is opgenomen in bijlage 2.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

Om te voldoen aan de groeiende vraag naar woningen is de regio Prinsenbeek aangewezen als uitbereidingsgebied. De initiatiefnemers zijn voornemens het woonoppervlak van de regio Prinsenbeek te vergroten door de ontwikkeling van de woonwijk 'Beeks Buiten'. Doel is om in Beeks Buiten 600+ woningen te realiseren. De initiatiefnemers zijn voornemens de wijk een groen karakter te geven met ruimte voor oppervlakte water om de plannen te kunnen combineren met waterberging.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 10 maart 2020. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Dit is gedaan vanaf de openbare weg en vanaf de percelen die in eigendom zijn van de initiatiefnemers. Dit houdt in dat de bebouwde en bewoonde kavels niet of nauwelijks zijn betreden. De bebouwde kavels zijn op dit moment niet in eigendom van de initiatiefnemers, het is nu nog onbekend welke van deze kavels betrokken zullen worden bij de voorgenomen ingreep. Ondanks dat door het algehele open karakter van de onderzoekslocatie een goede indruk is verkregen vanaf de openbare weg, geldt voor alle kavels dat deze niet volledig zijn geïnspecteerd. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbepanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenoemen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (Categorie 1-4 nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, roek. Verder zijn volgens de vogelatlas en NDFF in een straal van 3 tot 5 kilometer rond de onderzoekslocatie waargenomen: gierzwaluw, grote gele kwikstaart, ooievaar, slechtvalk, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendif en zwarte wouw.

Huisumus is sterk gebonden aan bebouwing en wordt wijdverspreid in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen. De soort wordt zowel in Prinsenbeek waargenomen, als in het meer open buitengebied, waar deze dan veelal gebruikt maakt van agrarische bedrijven. Tijdens het veldbezoek is de huismus waargenomen op drie verschillende percelen binnen de grenzen van de onderzoekslocatie (Krekelweg 5, 21 en Boterbloemstraat 21). De bewoners van Krekelweg 19 hebben aangegeven dat voorheen altijd een kolonie huismussen aanwezig was in de nestkasten die aan de schuur hangen. Deze kolonie is in de laatste paar jaar echter verdwenen. Het is onduidelijk hoe dit komt, maar onderschrijft dat de locatie potentieel leefgebied is. Op de andere percelen zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen, maar deze zijn wel geschikt als nestlocatie of leefgebied voor de huismus. Zo zijn op vrijwel alle bebouwde percelen binnen de onderzoekslocatie dichte hagen aanwezig die dekking bieden aan huismussen tijdens het foerageren of in de winter. De tuinen zijn ruim opgezet, met name de tuinen met veel afwisseling in heesters en kruiden dienen mogelijk als leefgebied voor huismussen. Verschillende percelen hebben een agrarische bestemming of karakter waardoor ook deze mogelijk onderdeel uitmaken van het leefgebied van de huismus.

Kerkuil en steenuil zijn beide gebonden aan agrarisch gebied, waarbij beide soorten gebruik maken van opstallen zoals schuren als verblijfplaats. Voor steenuil worden ook nestkasten in bijvoorbeeld bomen bij weilanden of boomgaarden geplaatst. De gehele onderzoekslocatie, met name de graslanden, kunnen onderdeel uitmaken van het functioneel leefgebied van de kerkuil. Bewoners van de Neelstraat 5 & 7 hebben aangegeven dat in één van de schuren op het erf een "grote witte uil" aanwezig is geweest. Ook andere bebouwde percelen bieden mogelijkheden voor kerkuil als nestlocatie of rustplaats. Verschillende percelen op de onderzoekslocatie bieden mogelijk, door de kleinschalige opzet, begraasde weilanden en afwisseling van groene stroken tevens leefgebied aan steenuil. In de eiken langs de Krekelweg is een steenuilnestkast aanwezig. Ook hebben bewoners van Krekelweg 19 aangegeven dat er in het verleden "een klein uiltje" op de lamp van de schuur heeft gezeten, wat mogelijk betekent dat hier sprake is van een steenuilterritorium.

Roek en ooievaar worden beide zowel binnen de bebouwde kom als in het buitengebied als broedvogel aangetroffen, maar maken gebruik van het agrarisch gebied als foerageergebied. Roeken kolo-

nies zijn volgens de verspreidingsgegevens niet bekend op of nabij de onderzoekslocatie, en zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het veldbezoek is in maart is uitgevoerd, in maart is al sprake van nestactiviteit. Het niet aantreffen van nestactiviteit is een sterke aanwijzing om aan te nemen dat er geen roekenkoloniën aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Gelet op de onderlinge afstand tussen bekende koloniën en de onderzoekslocatie is het niet waarschijnlijk dat de onderzoekslocatie een essentieel onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de roek. De ooievaar wordt algemeen waargenomen in de omgeving en is tijdens het veldbezoek ook overvliegend waargenomen. De soort maakt naar verwachting met name gebruik van de vochtige weilanden langs de Mark als foerageergebied. Op de onderzoekslocatie zijn geen nestpalen of andere nestmogelijkheden voor ooievaar aanwezig. Op ruim een kilometer afstand ten westen is een nestpaal bekend die ook als nest wordt gebruikt. Ten zuiden van de onderzoekslocatie (tussen de spoorbaan en de Leursebaan) is tijdens het veldbezoek een nestpaal voor ooievaar waargenomen, hier zijn echter geen sporen aangetroffen van nestactiviteit in dit voorjaar of in voorgaande jaren, de nestpaal wordt waarschijnlijk niet gebruikt door de ooievaar. Ten aanzien van beide soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

Gierzwaluw en slechtvalk zijn beide sterk gebonden aan bebouwing of hoge structuren als nestlocatie. Gierzwaluw broedt daarnaast in kolonieverband, waarbij meerdere nestlocaties in korte afstand van elkaar aanwezig zijn. Op de onderzoekslocatie zijn enkele huizen aanwezig waar mogelijk kieren aanwezig zijn die voldoende ruimte bieden voor gierzwaluwen om ruimtes onder het dak te betreden. Gelet op het koloniale nestgedrag van de soort en de onderlinge afstand tussen de bebouwing is het echter onwaarschijnlijk dat op de onderzoekslocatie sprake is van een kolonie gierzwaluwen. Daarnaast zijn de tuinen ruim en groen, verschillende bomen en hagen blokkeren zo ook mogelijke aanvliegeroutes voor gierzwaluw. Nader onderzoek naar de gierzwaluw wordt niet noodzakelijk geacht. Hoge elementen zoals hoogspanningsmasten, flatgebouwen, bruggen of fabrieken, geschikt als nestlocatie voor slechtvalk, zijn afwezig op de onderzoekslocatie. Slechtvalk kan daarmee worden uitgesloten als broedvogel op de onderzoekslocatie. Ook als foerageergebied, biedt de onderzoekslocatie onvoldoende mogelijkheden voor de slechtvalk. Ten aanzien van beide soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging. Voor de gierzwaluw zijn wel maatregelen mogelijk om de lokale populatie te versterken door een 'natuur-inclusief' karakter aan de wijk te geven, waarbij nestlocaties voor gierzwaluw worden gecreëerd.

Grote gele kwikstaart wordt met name in Oost-Brabant als broedvogel waargenomen, waar deze gebruik maakt van habitat als stromende beken maar ook riool- en waterzuiveringsinstallaties. In West-Brabant zijn broedterritoria van grote gele kwikstaart schaars. In de omgeving is de soort wel waargenomen, veelal echter als doortrekker of als wintergast. De onderzoekslocatie biedt geen geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart daar geen stromend water (beken) aanwezig is. Ten aanzien van deze soort worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespendif en zwarte wouw) en ransuil worden verspreid in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen. In het geval van wespendif en zwarte wouw veelal als trekvogel. Wespendif wordt in West-Brabant wel als broedvogel vastgesteld, daar maakt de soort gebruik van dichte grote bossen. Zwarte wouw is een zeer schaarse broedvogel in Nederland, territoria zijn enkel bekend in zuidoost Noord-Brabant, Limburg en Overijssel. Beide soorten zijn uitgesloten als broedvogel op de onderzoekslocatie. Door de lage dichtheid aan bosschages en hoge bomen op de onderzoekslocatie zijn boomvalk, buizerd en havik ook uitgesloten als broedvogel. Zo zijn ook geen nesten aangetroffen die geschikt zijn voor deze soorten. Sperwer en ransuil zijn beide in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen, deze soorten kunnen ook gebruik maken van relatief kleine bosschages of grote tuinen als broedbiotoop. Geschikte tuinen die kunnen dienen als broedbiotoop zijn op de onderzoekslocatie echter niet aanwezig. Maar worden wel in de

omgeving van de onderzoekslocatie gevonden. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

Tabel 1. Overzicht per adres en soortengroep of het perceel van het bijbehorende adres geschikt of ongeschikt is voor de betreffende soortengroep, gebaseerd op het veldbezoek en bureauonderzoek.

	Huismus	Gierzwaluw, slechtvalk	Kerkuil, steenuil	Roek, grote gele kwikstaart, ooievaar	Roofvogels en ransuil
Neelstraat 3	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Neelstraat 5, 7	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Neelstraat 9	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 3	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 5	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 7	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 9	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 11	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 15	Ongeschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 19	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Krekelweg 21	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt
Boterbloemstraat 21	Geschikt	Ongeschikt	Geschikt	Ongeschikt	Ongeschikt

5.1.2 Broedvogels (Categorie 5 nesten in sommige gevallen jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Nesten van deze broedvogels zijn op de onderzoekslocatie aanwezig, zo zijn in enkele tuinen eksternesten aangetroffen. Voor de mogelijk te verwachten broedvogelsoorten van categorie 5 op de onderzoekslocatie geldt echter dat er in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid aanwezig is. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat eventuele nesten van de genoemde soorten een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Ten aanzien van deze soorten wordt geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

5.1.3 Overige broedvogels

De vegetatie op de onderzoekslocatie biedt op dit moment geschikt nesthabitat voor verschillende soorten algemene broedvogelsoorten door de aanwezigheid van groen. De nesten van deze soorten zijn beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Wanneer werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd kan er sprake zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6). Ten aanzien van deze soort wordt geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en gegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de ruimtes onder het dak en mogelijk in de spouwmuur. Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is geschikt als ver-

blijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Verblijfplaatsen van meervleermuis worden als gebouwgebonden soort, door de afwezigheid van grote watergangen, niet op de onderzoekslocatie verwacht. Verschillende opstallen op de onderzoekslocatie (Neelstraat 3, 5, 7, Krekelweg 7 en Boterbloemstraat 21) zijn mogelijk ook geschikt voor gewone grootoorvleermuis. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als paarverblijf.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Tuinen bestaan veelal uit onderhouden en relatief jonge bomen, zonder scheuren, losse schors of holtes. Geschikte holtes in bomen zijn niet aangetroffen en daarmee worden verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet verwacht.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk gewone grootoorvleermuis om te foerageren. Doordat de onderzoekslocatie van karakter veranderd (van agrarisch naar urbaan), kunnen de plannen het voedselaanbod beïnvloeden doordat de soortensamenstelling van vliegende insecten mogelijk veranderd. Bij een nieuwe inrichting met ruimte voor (inheems) groen en water met passend beheer kan dit een positief effect hebben op nachtvlin-ders die afhankelijk zijn inheemse boom- en struweel soorten of (dans)muggen die afhankelijk zijn van oppervlakte water zoals vijvers met ruimte voor oevervegetatie. Door het verdwijnen van percelen met paarden (Boterbloemstraat 21, Krekelweg 3 en 21) en ander vee (Neelstraat 3, 5 en 7) daalt mogelijk het aanbod in insecten als mestkever. Het effect van de ontwikkeling is afhankelijk van de eventueel aanwezige soorten.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de bomen langs de Krekelweg die als potentiële vliegroute kan fungeren, gehandhaafd blijft bij de herbestemming van de onderzoekslocatie.

5.3 Overige zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens van Broekhuizen et. al. (2016) en de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren: eekhoorn, steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel.

De eekhoorn wordt met name aangetroffen in het nabij gelegen Liesbosch. Verschillende eekhoorns zijn ook in omliggende bossen en tuinen waargenomen. De onderzoekslocatie vormt onvoldoende geschikt habitat voor de eekhoorn. Op de onderzoekslocatie zijn slechts enkele hoge bomen aanwezig. Deze konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vastenrust of verblijfplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten. Ten aanzien van deze soort worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

De onderzoekslocatie vormt mogelijk geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken hoozolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Schuren en vergelijkbare opstallen zijn ook niet betrokken geweest bij het veldbezoek.

De onderzoekslocatie biedt geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), met name de bunzing en wezel. De onderzoekslocatie biedt zowel foerageergebied als mogelijke verblijfplaatsen. Zo zijn sporen gevonden van prooidieren als konijn en veldmuis. Verschillende stroken bieden geschikte dekking voor kleine marterachtigen om zich te verplaatsen, zoals de sloten en de ruigte langs de spoorbaan.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn en egel. Door de voorgenomen werkzaamheden worden holen van konijnen vergraven en verblijfplaatsen van egel beschadigd (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (van Delft *et al.* 2015) en NDFF (geraadpleegd: april 2020) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende reptielensoorten waargenomen: hazelworm en levendbarende hagedis.

De hazelworm en levendbarende hagedis worden voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maken daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. De hazelworm preferere vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden, waarin volop structuren zoals houtwallen en struweel voorkomen. De levendbarende hagedis is meer strikt gebonden aan heideterreinen. Doordat de onderzoekslocatie voornamelijk agrarisch van aard is, is het niet aannemelijk dat er een bestaande populatie aanwezig is of dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van bijvoorbeeld een migratieroute. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van onder meer de NDFF zijn in het deel van Noord-Brabant waar de onderzoekslocatie ligt, de volgende soorten te verwachten: alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, vinpootsalamander, groene kikker, bruine kikker en gewone pad.

De in de omgeving voorkomende beschermde salamandersoorten (alpenwatersalamander, kamsalamander en vinpootsalamander) lijken, gelet op de verspreidingsgegevens, sterk gebonden te zijn op de aanwezige beboste gebieden en heide terreinen met poelen en watergangen, zoals het ten zuiden gelegen Liesbosch. Deze gebieden komen dan ook sterk overeen met de strenge habitateisen die deze soorten stellen. Ten westen van de onderzoekslocatie, parallel aan de Prinsendreef, is een natuurgebied ingericht met verschillen poelen, met als doel leefgebied en verspreidingsmogelijkheden te bieden aan deze soorten, deze zijn daar dan ook aangetroffen. Op de onderzoekslocatie zijn geen natuurlijke poelen of watergangen aanwezig die geschikt voortplantingshabitat bieden aan beschermde salamandersoorten.

Aan Krekelweg 19 is een tuinvijver aanwezig, in deze tuinvijver zijn meer dan 20 goudvissen vastgesteld (figuur). De watergangen zijn door het agrarisch karakter te rijk aan voedingsstoffen. De vijver aan Krekelweg 19 is door de hoge dichtheid aan goudvissen ongeschikt als voortplantingsplaats, de vissen zullen eieren en larven eten. Ook is er binnen een straal van enkele tientallen meters onvoldoende geschikt landhabitat, of zijn er structuren aanwezig die gebieden onderling verbinden. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

Figuur 3. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

De onderzoekslocatie vormt mogelijk geschikt voortplantingshabitat en landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad met minder strenge habitateisen. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten mogelijk beschutting vinden tussen houtwallen en in de tuinen. Voor de te verwachten soorten geldt in het kader van de Wet natuurbescherming, waardoor een ontlasting bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter bij eventuele dempingswerkzaamheden wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

Vissen

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFP ligt de onderzoekslocatie in een gebied waar de grote modderkruiper voorkomt. De grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en uitbundige plantengroei. Gelet op de stand van het water in sloot parallel aan de Krekelweg en groei van landvegetatie onder het waterniveau, is het aannemelijk dat deze sloot, en vergelijkbare sloten, in de zomer droogvallen, waarmee de aanwezigheid van de grote modderkruiper hier wordt uitgesloten. Voor het merendeel van de sloten op de onderzoekslocatie geldt, daar deze sloten breder en dieper zijn en meer waterplantengroei bevatten, mogelijk wel geschikt leefgebied vormen voor de grote modderkruiper (hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Sleedoorn is wel aanwezig op de onderzoekslocatie, de waardplant voor de sleedoornpage. De sleedoornpage wordt echter niet in het westen van Noord-Brabant aangetroffen en kan daarom worden uitgesloten op de onderzoekslocatie. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort aanwezig is. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding, tuin, erf, akkers en (begrasd) weiland is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De hoeveelheid voedingsstoffen, als gevolg van het agrarisch landgebruik, en de antropogene beïnvloeding zijn enkele factoren die van toepassing zijn op de onderzoekslocatie en die de onderzoekslocatie ongeschikt maken voor beschermde soorten. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Ten aanzien van deze soorten worden geen obstakels gezien voor de voorgestelde bestemmingsplanwijziging

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Broedvogels (Categorie 1-4 nesten jaarrond beschermd)

Huismus

De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen. Daarnaast wordt het functioneel leefgebied van de huismus beschermd. Dit bestaat uit de essentiële elementen die een paartje, of kolonie, nodig heeft om jaarrond te overleven. Dergelijke elementen bestaan bijvoorbeeld uit hagen, foerageergebied en zandige plaatsen waar een zandbad wordt genomen. Voor het beschadigen van leefgebied en voortplantingsplaatsen van de huismus is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. Voor de onderzoekslocatie zou dat van toepassing kunnen zijn. Er hoeft echter geen sprake te zijn van een ontheffing wanneer in de nieuwe situatie ruim rekening wordt gehouden met het ontwikkelen van nieuw leefgebied met ruimte voor nieuwe nestlocaties voor de huismus, wat gelet op de voorgenomen ontwikkeling goed mogelijk is. Middels een nader onderzoek dient te worden vastgesteld hoe de onderzoekslocatie wordt gebruikt door de huismus en welke percelen hierbij een belangrijke rol spelen. De omvang de populatie is namelijk een factor die verder hierin een rol kan spelen.

Steenuil en kerkuil

Van de steenuil en kerkuil is het leefgebied beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van steenuilen en kerkuilen zijn het hele jaar beschermd, evenals rustplaatsen waar geen nestactiviteit plaatvind. De nestlocaties en rustplaatsen vallen onder categorie 1 en 3 van vogelnesten. Voor het beschadigen van leefgebied en voortplantingsplaatsen van de steenuil en kerkuil is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. Voor de onderzoekslocatie zou dat van toepassing kunnen zijn wanneer deze aanwezig zijn. Beide soorten kunnen onopvallend aanwezig zijn, alvorens een juiste inschatting kan worden gedaan van de lokale populaties dient een nader onderzoek uit te wijzen hoe de onderzoekslocatie wordt gebruikt door de steenuil en kerkuil en welke percelen hierbij een belangrijke rol spelen.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedge-

val op het moment van ingrijpen. Wanneer groen binnen het broedseizoen wordt verwijderd dient door een deskundige of ecoloog middels een broedvogelinventarisatie vastgesteld te worden of nesten worden beschadigd, of dat er nesten in de omgeving aanwezig zijn die negatief beïnvloed kunnen worden door de werkzaamheden.

6.2 Vleermuizen

De aanwezige bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Eventuele sloop of verbouwing van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, ook de verandering van het karakter van het gebied beïnvloed mogelijk de functionaliteit van eventueel aanwezige vliegroutes of foerageergebieden. Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. Voor het beschadigen van leefgebied en voortplantingsplaatsen van vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. Voor de onderzoekslocatie zou dat van toepassing kunnen zijn. Er hoeft echter geen sprake te zijn van een ontheffing wanneer in de nieuwe situatie ruim rekening wordt gehouden met het ontwikkelen van nieuw leefgebied met ruimte voor nieuwe verblijfplaatsen voor vleermuizen, wat gelet op de voorgenomen ontwikkeling goed mogelijk is. Wanneer opstellen gesloopt worden dient middels een nader onderzoek te worden vastgesteld hoe de onderzoekslocatie wordt gebruikt door vleermuizen. Mits voldoende maatregelen worden genomen ten gunste van vleermuizen is in het kader van groot maatschappelijk belang het ons inziens mogelijk de bestemming van de locatie te wijzigen. In hoofdstuk 9 zijn hiervoor enkele richtlijnen met betrekking tot verblijfplaatsen en het creëren van foerageergebied opgenomen.

6.3 Kleine marterachtigen en steenmarter

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot het verlies van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel) of steenmarter. Essentiële onderdelen van de voortplantingsplaatsen zijn foerageergebieden, maar ook migratieroutes zijn van groot belang voor de instandhouding van een lokale populatie. Het vernielen van voortplantingsplaatsen betreft een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Door de verandering van landgebruik wordt de onderzoekslocatie ongeschikt als leefgebied van marterachtigen als de bunzing of wezel. Dit zou een verlies van voortplantingsplaatsen betekenen. Door het zeer schuwe karakter van deze zoogdieren is op voorhand niet gemakkelijk een indicatie te geven van een populatieomvang of van delen van de onderzoekslocatie die door deze soorten worden gebruikt. Bij een grote populatie kan er mogelijk sprake zijn van een groot belang van het voortbestaan van de populatie. Middels een verspreid onderzoek dient uitgewezen te worden of de soorten wijdverspreid aanwezig zijn op de onderzoekslocatie.

Voor het beschadigen van leefgebied en voortplantingsplaatsen van marterachtigen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. Voor de onderzoekslocatie zou dat van toepassing kunnen zijn. Wanneer hier sprake is van leefgebied van marterachtigen dat als gevolg van de ontwikkeling wordt vernietigd, is ten aanzien van deze soorten in het kader van groot maatschappelijk belang waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er hoeft echter geen sprake te zijn van een ontheffing wanneer leefgebied van de lokale populatie versterkt wordt. Bijvoorbeeld door te midden van intensief agrarisch gebied in de directe omgeving van de onderzoekslocatie maatregelen te nemen zoals houtwallen en natuurvriendelijke oevers voor het ontwikkelen van nieuw leefgebied, om zo de locatie populatie robuuster te maken. Wanneer leefgebied van marterachtigen vernietigd wordt dient middels een nader onderzoek te worden vastgesteld hoe de onderzoekslocatie wordt gebruikt door marterachtigen.

Het vaststellen of deze soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie kan worden gedaan door middel van aanvullend onderzoek met behulp van cameravallen en/of struikrovers. De voorkeur gaat uit naar het uitvoeren van dit onderzoek in de optimale periode (te weten; maart tot en met augustus). Dit veldonderzoek neemt in totaal ongeveer 6 tot 8 weken in beslag.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van de herontwikkeling kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het vergraven van holen en het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

Om de zorgplicht te waarborgen wordt aanbevolen om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

6.5 Grote modderkruiper

Bij het dempen van de watergangen, als gevolg van de herontwikkeling, bestaat de mogelijkheid dat leefgebied van de grote modderkruiper beschadigd en vernield wordt, hetgeen een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming inhoudt. Voor het beschadigen van leefgebied en voortplantingsplaatsen van grote modderkruiper is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. Voor de onderzoekslocatie zou dat van toepassing kunnen zijn. Wanneer hier sprake is van leefgebied van grote modderkruiper dat als gevolg van de ontwikkeling wordt vernietigd, ligt ten aanzien van deze soort in het kader van groot maatschappelijk het verkrijging van een ontheffing van de Wet natuurbescherming in de rede. Dit is mede vanwege een reeds gezonde en grote populatie ten noorden van Prinsenbeek. Bij het opnemen van verdere maatregelen om de omliggende lokale populatie te versterken is een ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk niet noodzaak.

6.6 Algemene vissen

De te verwachten algemene soorten vallen onder het provinciale soortenbeleid, zodat voor de werkzaamheden niet vooraf een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Voor de te verwachten vissoorten echter wel de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan door het afvangen van vissen voorafgaande aan eventuele dempingswerkzaamheden en het verplaatsen van de vis in de te handhaven watergangen in de directe omgeving.

Aangezien een quickscan over het algemeen geen document is dat bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt geraadpleegd, wordt aanbevolen om voor de dempingswerkzaamheden een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

6.7 Overige soort(groep)en

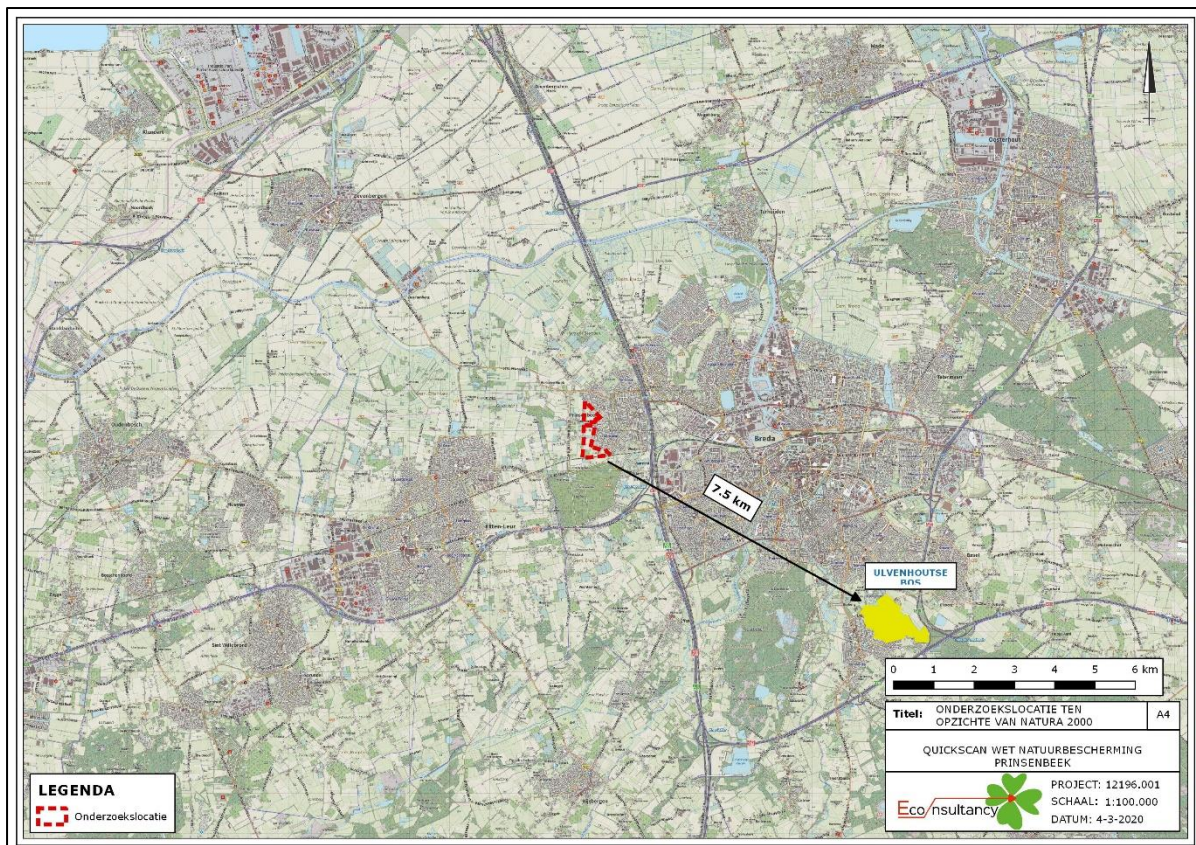
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen stikstof gevoelige Natura 2000-gebied, Ulvenhoutse bos, bevindt zich op circa 7,5 kilometer afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 4). In dit gebied worden drie stikstofstofgevoelige habitattypen beheert: H9120 Beuken-eikenbossen met hulst, H9160 A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden), H91E0 C * Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen). De onderzoekslocatie ligt 12,8 kilometer van Natura 2000-gebied Biesbosch, waar verschillende stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn.

Figuur 4. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

Effecten van de ingreep als geluid, trillingen of licht zijn op voorhand uit te sluiten gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Wel is er mogelijk sprake van een effect van toegenomen stikstof door de aard van de plannen (sloop en grootschalige woningbouw). Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden met betrekking tot stikstof. Significante

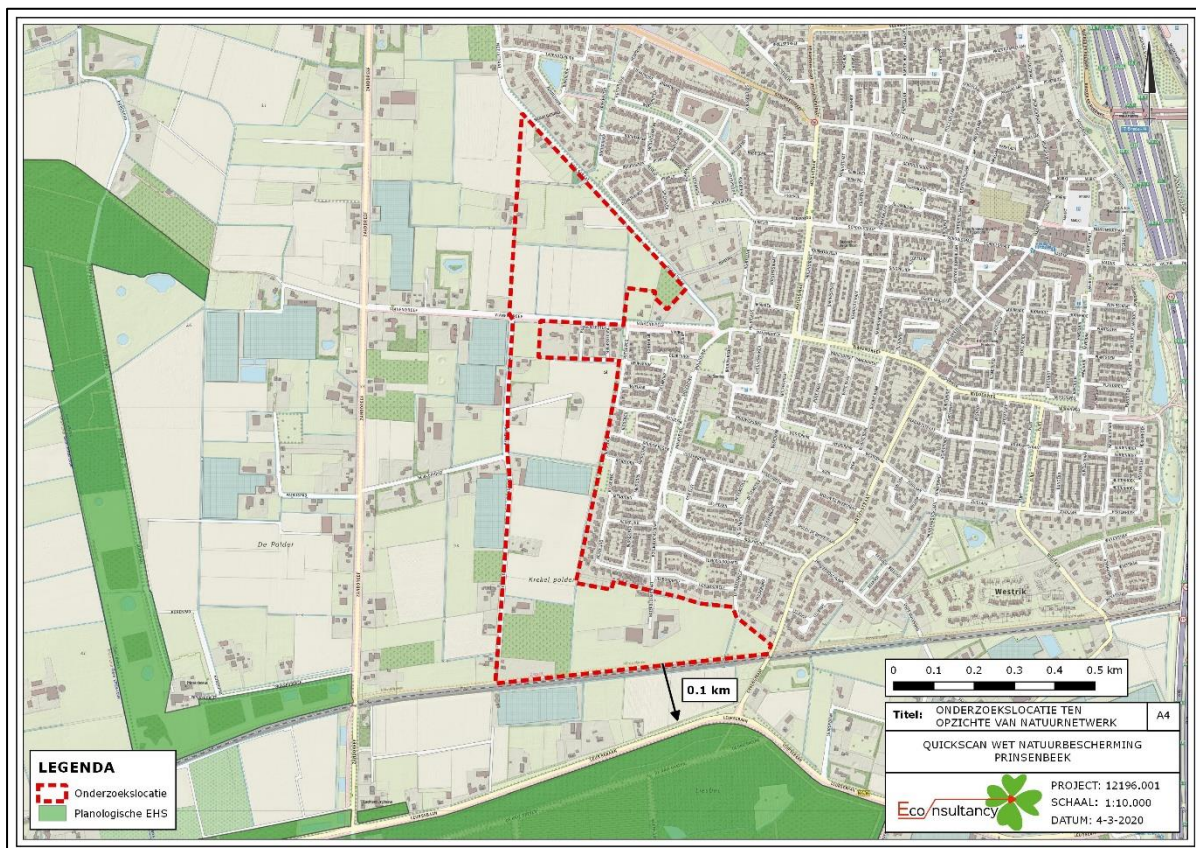
gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of deze grenswaarden worden overschreden.

Afhankelijk van de uitkomst hoeft (1) geen verder onderzoek plaats te vinden, (2) dient een verschilberekening uitgevoerd te worden, of (3) dient een passende beoordeling te worden gemaakt.

De initiatiefnemers hebben aangegeven reeds berekeningen uit te voeren om stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in kaart te brengen.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 155 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie. Het betreft het Liesbosch. In figuur 5 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 5. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling en relatieve korte afstand tot het Natuurnetwerk Nederland is beoordeeld of een negatieve externe werking als gevolg van de ontwikkeling te verwachten is. Voor de provincie Noord-Brabant geldt er een vorm van externe werking op het Natuurnetwerk Nederland. In de provincie Noord-Brabant geldt dat wanneer een bestemmingsplan of ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Brabant, deze negatieve effecten gecompenseerd dienen te worden. Voor geluid worden dezelfde normen gehanteerd zoals deze ook voor Natura 2000-gebieden gelden.

Voor externe effecten van de ontwikkeling als geluid, wordt uitgegaan van een minimale afstand tot het NNB van 180 meter, de woningen worden in ieder geval 30 meter uit de spoorlijn gebouwd. Verder wordt uitgegaan van een geluidscherm langs de spoorlijn, die als functie heeft het geluid van treinen te minimaliseren, maar die tevens ook geluiden vanuit de woonwijk dempt. Daarbij komt dat geluid van de spoorlijn en het verkeer van de Leursebaan tevens een dempende werking heeft op het geluid vanuit de woonwijk.

Uitgaande van deze onderlinge afstand, het geluidscherm en reeds aanwezig geluid belastend verkeer kan gesteld worden dat niet verwacht wordt dat het oppervlak geluidsbelast ten aanzien van het NNB toeneemt als gevolg van de ontwikkeling. Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op de ecologische waarden en kenmerken van het Liesbosch en aansluitend Natuurnetwerk verwacht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De te vellen bomen op de onderzoekslocatie betreffen veelal houtopstanden op erven of in tuinen. Voor deze houtopstanden geldt geen meldingsplicht en herplantplicht. De bomen ten westen van de Krekelweg (eiken) worden niet betrokken bij de ontwikkeling.

Binnen de onderzoekslocatie zijn een aantal houtopstanden opgenomen in de gemeentelijke lijst van vergunningplichtige houtopstanden:

- Zomereik (1 boom) aan Krekelweg 11;
- Zomereik (7 bomen) oprijlaan Boterbloemstraat 21;
- Zomereik (5 bomen) aan Neelstraat 9;

Deze bomen worden niet betrokken bij de ingreep.

Voor het kappen van bomen op de onderzoekslocatie, zoals de bomen langs de oprijlaan van Neelstraat 5 en 7, wordt geadviseerd om navraag te doen bij de gemeente Breda of voor de te vellen houtopstanden een meldingsplicht of omgevingsvergunning geldt.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Compositie 5 stedenbouw een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Beeks Buiten te Prinsenbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en bijbehorende bestemmingsplanwijzigingen en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemers zijn voornemens de onderzoekslocatie te ontwikkelen naar een grootschalige woonwijk, met speciale aandacht voor groene inrichting en waterberging.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Significante gevolgen voor de bestemmingsplan wijziging?	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden (bomen en bosschages) buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	ja	ja	afhankelijk van nader onderzoek	Onderzoek naar huismus, steenuil en kerkuil voor het vaststellen van de soort en bepalen van populatiegrootte.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	nee	aandacht voor richtlijnen.	Wanneer de opstallen worden gesloopt dient vastgesteld te worden of de opstallen dienen als voortplantingsplaats of rustplaats.
	foerageergebied	ja	ja	nee	aandacht voor richtlijnen	-
	vliegroutes	ja	ja	nee	aandacht voor richtlijnen	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	ja	ja	aandacht voor richtlijnen in hoofdstuk 6.3	Nader onderzoek naar steenmarter en kleine marterachtigen voor een inschatting van de verspreiding van de populatie Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene zoogdiersoorten, vrijgesteld van de Wet natuurbescherming in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten, vrijgesteld van de Wet natuurbescherming in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	ja	ja	aandacht voor richtlijnen in hoofdstuk 6.5	Alvorens de sloten worden gedempt dient nader onderzoek uit te wijzen of de grote modderkruiper aanwezig is.

Soortgroep	Geschiedt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Significante gevolgen voor de bestemmingsplan wijziging?	Bijzonderheden / opmerkingen*
Libellen en vlinders	nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming					
Gebied aanwezig	Gebied	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	7,5 – 12,8 km	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	Uitvoeren van stikstofberekeningen om na te gaan of de ingrep leidt tot een toename van stikstofdepositie.
Natuurnetwerk Nederland	155 meter	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	ja	nee	nee	Afhankelijk van gemeentelijke beleid	Geadviseerd wordt om bij de gemeente Breda navraag te doen over eventuele omgevingsvergunningen.

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

De locatie vormt geschikt habitat voor jaarrond beschermde soorten: **huismus**, **steenuil** en **kerkuil** en voor algemene **broedvogelsoorten**. Voor huismus, steenuil en kerkuil dient door middel van een nader onderzoek, uitgevoerd volgens de daarvoor geldende protocollen, vastgesteld te worden welke functie de onderzoekslocatie vervuld voor deze beschermde soorten en hoe groot de populaties zijn. Voor algemene broedvogelsoorten geldt dat het verwijderen van beplanting, snoeiafval en nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitgevoerd kan worden. Indien werkzaamheden binnen het broedseizoen (broedseizoen: maart – augustus) uitgevoerd worden dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden.

Mits voldoende maatregelen worden genomen ten gunste van vleermuizen is in het kader van groot maatschappelijk belang het ons inziens de voorgestelde herontwikkeling met bijbehorende wijziging van de bestemming van de locatie mogelijk. Wanneer de opstallen worden gesloopt dient vastgesteld te worden of de opstallen dienen als voortplantingsplaats of rustplaats voor **gewone dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis**, **laatvlieger** en **gewone grootoorvleermuis**.

De onderzoekslocatie biedt mogelijkheden voor vaste rust- en verblijfplaats voor **kleine marterachtigen** en **steenmarter**. Door de planontwikkeling kunnen deze potentieel beschermde functies worden beschadigd of weggenomen. Nader onderzoek met cameravallen en/of struikrover moet uitwijzen of de onderzoekslocatie inderdaad een beschermde functie bezit voor kleine marterachtigen of steenmarter. Wanneer hier sprake is van leefgebied van marterachtigen dat als gevolg van de ontwikkeling wordt vernietigd, is ten aanzien van deze soorten in het kader van groot maatschappelijk belang waarschijnlijk een bestemmingsplanwijziging mogelijk. Er hoeft echter geen sprake te zijn van een ontheffing wanneer leefgebied van de lokale populatie versterkt wordt.

Wanneer hier sprake is van leefgebied van **grote modderkruiper** dat als gevolg van de ontwikkeling wordt vernietigd, ligt ten aanzien van deze soort in het kader van groot maatschappelijk belang een ontheffing van de Wet natuurbescherming in de rede. Bij het opnemen van verdere maatregelen om de omliggende lokale populatie te versterken is een ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk niet genoodzaakt. Alvorens de sloten worden gedempt dient nader onderzoek uit te wijzen of de grote modderkruiper aanwezig is.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht met betrekking tot **algemene grondgebonden zoogdieren** en **algemene amfibieënsoorten**.

Met betrekking tot gebiedsbescherming ten aanzien van **Natura 2000-gebieden** wordt geadviseerd om in eerste instantie een AERIUS-berekening te laten uitvoeren ten aanzien van stikstofdepositie op omliggende stikstof gevoelige Natura-2000 gebieden. Afhankelijk van de uitkomst hoeft (1) geen verder onderzoek plaats te vinden, (2) dient een passende beoordeling te worden gemaakt, of (3) dient een verschilberekening uitgevoerd te worden.

Advies

De herontwikkeling kan kansen bieden aan 'natuurontwikkeling in de stad' door de ontwikkeling een 'natuurinclusief karakter' te geven. Daarvoor liggen, gelet op de ligging van de onderzoekslocatie en de intentie van de ontwikkeling (combinatie van grijs, groen en blauwe contouren), kansen voor flora en fauna. Door de herontwikkeling een natuurinclusief karakter te geven zijn voor verschillende soortgroepen mogelijk geen ontheffingen van de Wet natuurbescherming noodzakelijk, hetgeen ten gunste is voor een bestemmingsplanwijziging. Verschillende kansen hebben wij in hoofdlijnen hier als advies opgenomen:

De herontwikkeling, waarbij groen een plaats krijgt naast de bebouwing, biedt kansen voor het ontwikkelen van leefgebied voor de huismus. De huismus was tot de jaren negentig een algemene tuinvogel. In de laatste 25 jaar is ongeveer 80% van de populatie verdwenen. Voor de huismus wordt daarom geadviseerd om bij de inrichting rekening te houden met:

- Ruimte onder het dak voor nestlocaties voor huismus (bijvoorbeeld door vogelschroot toe te passen onder de vierde dakpanrij of door inbouwstenen toe te passen in de gevel van de achtertuin);
- Het toepassen van hagen bij erfscheidingen;
- Het stimuleren van groene tuinen;
- Het toepassen van inheemse bomen en heesters bij openbaar groen;
- Ruimte voor autonome ontwikkeling van inheemse kruiden door een lage intensiteit van beheer op specifieke locaties

Eekhoorn is een soort die sterk gebonden is aan aaneengesloten gebieden met veel bomen. Het naastgelegen Liesbosch herbergt vanzelfsprekend een populatie van de soort. Door de woonwijk ruim op te zetten, met veel ruimte voor inheemse bomen, verspreid over het gebied, kan de eekhoorn ook deze wijk intrekken. De eekhoorn wordt vaker in bebouwd gebied aangetroffen, deze kansen liggen er ook voor de wijk Beeks Buiten. Het toepassen van inheemse bomen en heesters als beuk, eik, hazelaar, iep of naaldbomen biedt de soort voedsel en een veilig onderkomen.

Wanneer de constructie van de bebouwing zo wordt aangepast dat verblijfplaatsen voor gebouwgebonden vleermuizen geïntegreerd worden, kan het aanbod verblijfplaatsen ten opzichte van de huidige situatie worden versterkt. Om foerageermogelijkheden voor vleermuizen te creëren wordt geadviseerd gebruik te maken van inheemse bomen, waaronder ook bloeiende bomen met een grote aantrekkingskracht op vliegende insecten. Daarnaast wordt geadviseerde de oevers van de watergangen natuurvriendelijk in te richten, met ruimte voor autonome ontwikkeling van oevervegetatie. Het beheer dient hierbij extensief te zijn. Een dergelijke maatregel kan foerageermogelijkheden voor vleermuizen vergroten. De eiken langs de Krekeweg fungeren mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. Op voor-

hand kan hiermee rekening worden gehouden en een mogelijk conflict met de Wet natuurbescherming worden voorkomen. Dit kan door de invloed van omgevingslicht zo veel mogelijk te beperken, bijvoorbeeld door de onderlinge afstand tussen de bomen en straatverlichting te vergroten, rondom de Krekelweg straatverlichting toe te passen met weinig tot geen strooilicht (licht gebundeld naar beneden) of door de effecten van licht van 'dagelijks gebruik' (woningen) te minimaliseren met 'groene buffers'.

Het integreren van de voorgenomen geluidsscherm in een 'groene buffer', om geluiden vanuit de woonwijk richting het NNB te minimaliseren en een corridor voor kleine zoogdieren langs de spoorlijn te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit hoge bomen om geluiden te dempen maar dichte ondergroei is dan ook een vereiste.

Voor de tuinen wordt geadviseerd de toekomstige eigenaren te stimuleren om groene tuinen te ontwikkelen. 'Versteende tuinen' zijn in het kader van een woonwijk met 'natuurinclusief karakter' geen gewenste ontwikkeling. Naast het stimuleren kan er ook voor gekozen worden om in bijvoorbeeld een maximum versteend oppervlakte op te nemen in de koopovereenkomst.

Voor het openbaar groen wordt geadviseerd om uitsluitend gebruik te maken van inheemse planten. Het zijn vooral de inheemse planten die van waarde zijn voor insecten, vogels en zoogdieren. Hierbij mag ruimte zijn voor extensief beheer, waar inheemse kruiden de tijd en ruimte krijgen om te ontwikkelen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Limpens H., Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Prinsenbeek, periode 2015-2020

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J. Thissen, K. Canters, & J. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

Provinciale websites

www.brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)

www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)

Bijlage 1 Fotomateriaal adressen

Neelstraat 3

Neelstraat 3 betreft een bebouwde kavel met oude schuren en een woonhuis, voorheen met een agrarische functie. Rondom de bebouwing zijn bomen, struwelen en kleine weilandjes aanwezig. De schuren laten verval zien, zo is het dak verzakt. Er zijn verschillende openingen aanwezig (kapotte ramen, ontbrekende dakpannen). Door de kleinschalige opzet en schuren is de locatie geschikt voor soorten als huismus, steenuil, kerkuil en gewone grootoorvleermuis.

Figuur 6. Luchtfoto locatie.

Figuur 7. Schuur aan de oprijlaan.

Figuur 8. Vervallen schuur met verzakt dak en ontbrekende dakpannen.

Figuur 9. Open raam in de nok van de schuur. Dergelijke openingen worden vaak door kerkuilen gebruikt.

Neelstraat 5 en 7

Beide adressen zijn gevestigd op dezelfde kavel en worden daarom samen behandeld. Op de locatie is bebouwing aanwezig in de vorm van woonhuizen en schuren. Rondom het erf zijn weilanden en een paarden bak aanwezig. De open schuur biedt mogelijk een onderkomen aan de kerkuil. De omgeving is daarnaast geschikt voor huismus en steenuil. Het is daarnaast mogelijk dat met name de woonhuizen onderdak bieden aan gebouwgebonden vleermuizen als gewone dwergvleermuis.

Figuur 10. Luchtfoto locatie.

Figuur 11. Woonhuizen op de kavel, met in beeld ook één van de weilanden.

Figuur 12. Open schuur op het erf, biedt mogelijk onderdak aan de kerkuil.

Figuur 13. Neelstraat 7 met bijbehorende schuur. De lage schuur biedt mogelijk onderdak aan de steenuil.

Neelstraat 9

De locatie is bebouwd met een woonhuis en kleine schuur. De ruimtelijke opzet is ten opzichte van Neelstraat 3, 5 en 7 kleiner, er is wel een, strak onderhouden, tuin aanwezig. De bomen tussen de openbare weg en de locatie zijn zomereiken bij de gemeente Breda aangemerkt als vergunningsplichte houtopstanden. De bomen worden niet betrokken bij de herontwikkeling van Beeks Buiten. De woning en omgeving biedt geschikt leefgebied aan huismus en mogelijk gebouwgebonden vleermuizen.

Figuur 14. Luchtfoto locatie.

Figuur 15. Woonhuis.

Figuur 16. Schuur.

Figuur 17. Achterliggende land, grenzend aan de kavel.

Krekelweg 3

De kavel is bebouwd met een woonhuis, omringd door een ruim opgezette tuin en enkele schuren. Op de locatie worden enkele paarden gehouden. Voor de paarden is een paardenbak en een weiland aanwezig. De nok van de woning is betimmerd met hout. Zowel de betimmering als de kantpannen bieden mogelijk toegang tot ruimtes waar gebouwgebonden vleermuizen gebruik van maken. De aanwezigheid van de paarden, tenmidde van het landelijke gebied, maakt de locatie mogelijk geschikt voor steenuil.

Figuur 18. Luchtfoto locatie.

Figuur 19. Woning aan Krekelweg 3 met ruime tuin.

Figuur 20. Stallen voor paarden met omliggende weide.

Figuur 21. Gevelbetimmering en kantpannen, bieden mogelijk onderkomen aan gebouwgebonden vleermuizen.

Krekelweg 5

De locatie aan Krekelweg betreft een woning met een lage schuur. De daklijst bestaat uit windveren. Een dergelijk ontwerp geeft mogelijk minder gemakkelijk toegang aan vleermuizen tot ruimtes onder het dak, de aanwezigheid van gebouwgebonden vleermuizen is echter niet volledig uit te sluiten. De ruimte, groene, tuin maakt mogelijk onderdeel van in de omgeving aanwezige huismussen. De tuin wordt door verschillende algemene vogelsoorten gebruikt als nestlocatie.

Figuur 22. Luchtfoto locatie.

Figuur 23. Woonhuis.

Figuur 24. Vooraanzicht woonhuis.

Figuur 25. Achteraanzicht van woonhuis en bijbehorende schuur.

Krekelweg 7

De kavel aan de Krekelweg 7 ligt aan een zijlaan van de Krekelweg en ligt daarmee los van Krekelweg 5 en Krekelweg 9. Naast een woonhuis is er tevens een grote schuur aanwezig. De locatie biedt mogelijk leefgebied aan huismus. De daklijst is gemetseld en biedt daardoor reliefs weinig toegang aan vleermuizen tot ruimtes onder het dak. Een enkele losse dakpan of de ruimte tussen de loodflappen bij de schoorsteen maken het echter niet onmogelijk voor vleermuizen om hier te verblijven. Ook de schuur biedt mogelijk onderkomen aan vleermuizen.

Figuur 26. Woonhuis.

Figuur 27. Detailopname kopgevel met gemetselde daklijst.

Figuur 28. Luchtfoto locatie.

Krekelweg 9

Op het terrein bij de woning aan Krekelweg 9 zijn huismussen aangetroffen tijdens het veldbezoek. Deze werden aangetroffen in de beukenhaag tussen het woonhuis en de Krekelweg. Er is voldoende ruimte voor huismussen om via de goot de ruimtes onder de dakpannen te bereiken en hier nesten te maken. De tuin biedt, naast de dichte haag, meer geschikte elementen voor het functioneel leefgebied. Mogelijk dat een lokale groep huismussen hier gebruik maakt van verschillende adressen. Met name in de schuur zijn open stootvoegen aanwezig, daarnaast zijn er ook verschillende lampen aanwezig, wat de schuur ongeschikt maakt voor gebouwgebonden vleermuizen.

Figuur 29. Luchtfoto locatie.

Figuur 30. Woonhuis, biedt mogelijk nestlocaties voor huismus.

Figuur 31. Schuur met open stootvoegen en veel gevelverlichting.

Figuur 32. Eksternest in sierboom langs de oprit van de woning.

Krekelweg 11

De woning aan Krekelweg 11 is ongeveer gebouwd in 2008 en daarmee relatief nieuw. De bebouwing is daarmee in goede staat zonder los liggende dakpannen of opvallende kieren. De kantpannen bieden mogelijk wel toegang voor vleermuizen als gewone dwergvleermuis tot ruimtes onder het dak. Aan dit adres is verder een grote kas aanwezig en bijbehorende werkschuur, beide van voor 2008. De kas en werkschuur bieden geen geschikte rustplaatsen of nestlocaties voor beschermde soorten.

Figuur 33. Luchtfoto locatie.

Figuur 34. Woonhuis, westaanzicht

Figuur 35. Woonhuis noordaanzicht.

Figuur 36. Werkschuur, de kas is hierachter gelegen.

Krekelweg 15

De kavel is bebouwd met de ruïne van een oud woonhuis en schuur. De kavel is verruigd met soorten als braam. Verder is de locatie begroeid met enkele relatief oude bomen, veelal beuk maar ook eik. De bomen zijn gecontroleerd voor mogelijke holtes of spleten waar vleermuizen kunnen verblijven, deze zijn niet aangetroffen. Door de ruigte en het aanwezige puin is het niet uitgesloten dat zoogdieren als bunzing van de locatie gebruik maken als rustplaats of een steenuil hier gebruik van maakt.

Figuur 37. Luchtfoto locatie.

Figuur 38. Ruïne op de kavel van een woonhuis.

Figuur 39. Ruïne op de kavel van een woonhuis.

Figuur 40. Algehele indruk.

Krekelweg 19

De kavel is bebouwd met een woonhuis en grote schuur. De locatie is momenteel in bedrijf als kwekerij van buitenplaten als hulst. De open tuin met enkele heesters en bomen, in combinatie met de nestkasten maakt dat de locatie geschikt is als leefgebied van huismus. De kantpannen bieden mogelijk toegang tot ruimtes onder het dak en in de spouw aan gebouwgebonden vleermuizen. Aan de noordgevel van de schuur is een nestkast aanwezig die enkel in gebruik is geweest door een holenduif.

Figuur 41. Luchtfoto locatie.

Figuur 42. Zuidwest aanzicht krekelweg 19.

Figuur 43. Noordwest aanzicht krekelweg 19.

Figuur 44. Vele nestkasten zijn aanwezig onder de goot van de schuur. Tot enkele jaren geleden werden deze bewoond door een kolonie huismussen.

Krekelweg 21

De kavel bestaat uit een woonhuis en schuur. Tevens zijn kleinere opstallen aanwezig als een tunnelschuur en enkele opslagschuurtjes. De kavel bestaat verder uit een paardenbak en enkele kleine weilanden. In de tuin (haag) zijn huismussen waargenomen. De kantpannen bieden vleermuizen als gewone dwergvleermuis toegang tot ruimtes onder het dak. De weilanden bieden mogelijk leefgebied aan de steenuil.

Figuur 45. Woonhuis, met schuur op de voorgrond.

Figuur 46. Achterzijde perceel.

Figuur 47. Luchtfoto locatie.

Boterbloemstraat 21

Het erf aan Boterbloemstraat 21 betreft een ruim opgezet geheel met verschillende grote schuren, kleine opstallen en een groot woonhuis. De locatie is op dit moment in gebruik als hondenopvang, er worden ook paarden gehouden op het adres. De meeste gebouwen laten verval zien, zo zijn ver verschillende open kieren bij het dak van het woonhuis aanwezig. Rond de schuren zijn grote weides aanwezig voor de paarden. Huismus is hier waargenomen. Beschermde soorten als steenuil, kerkuil en gebouwgebonden vleermuizen maken, door het aanwezige leefgebied, mogelijk gebruik van de locatie.

Figuur 48. Luchtfoto locatie.

Figuur 49. Woonhuis.

Figuur 50. Schuur met paardenbak.

Figuur 51. Detailopname kopgevel.

Figuur 52. Aanwezige huismus.

Figuur 53. Ruigte in overhoekjes.

Figuur 54. Weides voor paarden.

Bijlage 2 Fotomateriaal omgeving Beeks Buiten

Figuur 55. Sloot, in het gebied ten noorden van de Vianendreef. Landschapselementen als deze kunnen van belang zijn voor marterachtigen of vissen als grote modderkruiper.

Figuur 56. Weiland in combinatie met houtwal, dergelijke landschapselementen kunnen door vrijwel alle aanwezige zoogdieren worden gebruikt. Zo zijn hier konijnen aanwezig, een belangrijke prooi voor bunzing en steenmarter.

Figuur 57. Steenuilnestkast aan de Krekelweg.

Figuur 58. Sloten en randen, kunnen door verschillende zoogdieren gebruikt worden als migratieroute.

Figuur 59. Wildwissel van waarschijnlijk haas of konijn.

Figuur 60. Langs de spoorbaan, zuidgrens van de onderzoekslocatie, is een ruigtestrook aanwezig. Dergelijke landschapselementen kunnen een belangrijke rol spelen in de migratie van beschermde soorten als marterachtigen.

Figuur 61. Sloten tussen de paardenweiden bij de Boterbloemstraat.

Figuur 62. Hazen in het veld bij de Neelstraat.

Figuur 63. Eikenlaan langs de Krekelweg, deze bomen blijven behouden.

Bijlage 3 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: <ol style="list-style-type: none"> dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimperlblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimperlblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephoibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: <ol style="list-style-type: none"> In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. 		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegel dikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtsorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorischis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	<p>De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op:</p> <ol style="list-style-type: none"> Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; Houtopstanden op erven of in tuinen; Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; Kweekgoed; Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; het dunnen van een houtopstand; uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: <ol style="list-style-type: none"> ten minste eens per tien jaar worden geoogst; bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	<ol style="list-style-type: none"> Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	<p>Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.</p> <p>De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.</p>
Artikel 4.4 lid 1	<p>De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op:</p> <p>het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.</p> <p>het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer</p>
Artikel 4.5	<p>Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.</p>

Bijlage 4 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

